

Metering in België

De Belgische beheerders van het distributienet hebben Indexis opgericht om energiemetingen te verrichten. (foto: Indexis)

G. Heylen,
Ferranti Computer
Systems

De vrije energiemarkt stelt nieuwe eisen aan de manier waarop met meetgegevens van klanten wordt omgegaan. Meetgegevens zijn immers van strategisch belang en maken een stabiel en betrouwbaar informatiesysteem voor de verwerking ervan onontbeerlijk. Ferranti Computer Systems ontwikkelde een informatiemanagementsysteem dat meetgegevens verzamelt en verwerkt. Het Belgische federale meetbedrijf Indexis maakt daar dankbaar gebruik van.

Zoals Europese, nationale en regionale wetten voorschrijven heeft België zijn elektriciteits- en gasector thans geliberaliseerd. De voornaamste verandering is dat de elektriciteit- en gasindustrie, die nu nog bestaan uit verticaal geïntegreerde monopolies, worden opgesplitst in twee marktlagen: een

gereguleerde infrastructuurlaag met netbeheerders en een commerciële, gedereguleerde marktlaag met producenten en leveranciers. Een situatie die vergelijkbaar is met Nederland. In de vrije markt blijft de netbeheerder verantwoordelijk voor het verzamelen en verwerken van de metergegevens,

die onder andere worden uitgewisseld met leveranciers. Dat betekent dat de netbeheerder moet weten welke leverancier elektriciteit of gas verkoopt aan welk toegangspunt. Op die manier kan de netbeheerder de juiste metergegevens sturen naar de juiste leverancier opdat deze hun klanten kunnen factureren.

Indexis

In de vrije energiemarkt treden de gemengde intercommunales, die in handen zijn van gemeenten en Electrabel, op als netbeheerder voor het distributienet. Deze intercommunales hebben gezamenlijk het Belgische meterbedrijf Indexis opgericht. Voor zo'n vier miljoen elektriciteitsklanten, twee miljoen aardgasklanten en een half miljoen waterklanten verzamelt Indexis de meetgegevens, verwerkt ze en stuurt ze door naar de verschillende marktpartijen. Tot deze marktpartijen behoren leveranciers, evenwichtsverantwoordelijken, de transmissienetbeheerder Elia, de vervoersonderneming voor aardgas Fluxys en de distributienetbeheerders. Voorts zorgt het meetbedrijf ervoor dat de gelezen en verzonden gegevens worden opgeslagen en dat de netvergoeding voor de netbeheerders wordt berekend. Zodra de meetgegevens gevalideerd zijn, stuurt Indexis ze door. De verschillende marktpartijen ontvangen anders gezegd een opbouwende databank, met geldig verklaarde verbruiksgegevens. Dit stelt hen in staat om de meetgegevens snel te gebruiken voor hun eigen processen.

MECOMS

Voor een beter management van de meetgegevens heeft Ferranti Computer Systems recent bij Indexis het informatiesysteem MECOMS(r) geïnstalleerd. Dit Metering & Contract Management-systeem bestaat uit een centrale data-

base en een framework van applicaties voor de verzameling en verwerking van meetgegevens. De database wordt gevoed met meetgegevens van telemetriesystemen en manuele meteropnemingen. Naast de centrale metering database die een aantal standaardfuncties bevat, is MECOMS opgebouwd uit een aantal modules die kunnen worden ingevuld en gecombineerd al naar gelang de specifieke vereisten van de klant.

Het informatiesysteem krijgt zijn gegevens zowel uit op afstand uitleesbare meters als uit handmatig afgelezen meters. Bij de automatische meteraflezing (AMR) worden reële lastprofielen opgehaald, die desgewenst meermaals verzonden kunnen worden. Dagelijks komen zo circa 10.000 reële lastprofielen met kwartiermeetwaarden in het systeem terecht. Bij de manuele meteraflezing (MMR) worden de verbruiken en gelezen indexen na validatie doorgestuurd aan de marktpartijen. Deze marktpartijen krijgen elke werkdag een aantal meterlezingen toegestuurd. Niet gevalideerde indexen of verbruiken worden niet doorgestuurd. Om de tweehonderd meteropnemers van Indexis optimaal aan te sturen, zijn ze uitgerust met een zakcomputer voorzien van GPRS-communicatie. Naast de reguliere jaarlijkse en maandelijkse opnames vinden ook 'on demand' meteropnames plaats. De planning van deze meteropnames gebeurt in combinatie met geografische informatie. Het hoofdkantoor stuurt de opdrachten inclusief plattegronden en gegevens voor on site validatie via GPRS door naar de betreffende meteropnemer. Na opname worden de meterwaarden via de satelliet naar het MECOMS-systeem gestuurd.

Validatie

De meetgegevens worden in vier stappen gevalideerd. Via technische valida-

tie gaat het meetbedrijf eerst na of de meetgegevens aanwezig zijn en of een correcte tijdsinstelling is gebruikt bij de automatische meteropname. Coherentie validatie zorgt voor validatie op betrouwbaarheid van dynamische meetgegevens. Ingeval Indexis niet over gemeten waarden beschikt, worden dynamische meetgegevens/verbruiksgegevens via schattingen bepaald en ingevuld. Tenslotte zal het bedrijf door toepassing van de formules in de configuratiecertificaten tot exacte verbruiksgegevens komen. Na validatie stelt Indexis de meetgegevens in overeenstemming met het technische reglement ter beschikking aan zijn klanten. Deze gegevens worden doorgestuurd in een bestand dat opge maakt is volgens de Belgische EDIEL-standaard, vergelijkbare met het Nederlandse Edine (zie kader). Met deze informatie kunnen de marktspelers hun facturen opmaken.

Andere kanalen

Indexis ontvangt de meterstanden voor gas en elektriciteit ook via andere kanalen.

De OCR (Optical Character Recognition) applicatie kan de kaarten scannen waarop klanten hun meterstanden zelf hebben ingevuld. Daarnaast beschikt het meterbedrijf over de Indexfoon, de telefonische dienst om meterstanden door te geven. Meterstanden doorgeven kan voortaan ook via het Internet. Indexweb maakt de verwerking van energiegegevens nog sneller en gebruiksvriendelijker. Naast Indexweb voorziet Indexis nog extranet-functionaliteiten voor Supplieweb en Metering Call Centerweb. Supplieweb biedt de leverancier de mogelijkheid verbruiksgegevens te valideren en te schatten, een meteropname aan te vragen en configuratiecertificaten te bekijken. MCC-Web biedt gelijke functies maar dan aan het Indexis Call

Communicatie volgens EDIEL

Aangezien meerdere netbeheerders moeten communiceren met veel leveranciers, en aangezien een enorme hoeveelheid informatie moet worden uitgewisseld (miljoenen berichten per jaar), is het duidelijk dat de communicatie van deze gegevens geautomatiseerd moet worden en gestandaardiseerd. Dit verklaart de noodzaak van een nationale standaard voor uitwisseling van elektronische data, teneinde de communicatie tussen de infrastructuurlaag en de gedereguleerde marktlaag vlot te laten verlopen. De netbeheerders in België hebben, in onderlinge overeenstemming, geopteerd voor de EDIEL standaard. EDIEL staat voor Electronic Data Interchange in de Electricity industrie. De beheerders van het gasdistributienet zullen eveneens gebruik maken van deze standaard onder de noemer EDIGAS.

(bron: EDIEL MODEL voor de Geliberaliseerde Energie-sector in België)

Center. Daarenboven bevat het een extra zoekfunctionaliteit om gebruikers van Indexweb te assisteren wanneer ze problemen hebben bij het invoeren van meetgegevens.

Berichtenverkeer

De Message & Scenario Handling module tenslotte optimaliseert de process flow van EDIEL, EDIGAS, CSV en andere berichten die in Europa in omloop zijn. De vele berichten die Indexis, maar ook alle andere spelers, ontvangen en moeten verzenden, vergen systemen die elke stap in dit proces controleren. MECOMS Workflow kan een bericht na elke gewenste bewerking controleren op inhoud en syntax. Hierdoor worden onjuiste gegevens al opgemerkt voordat deze in de database geplaatst worden. Eén MECOMS-systeem kan zo het berichtenverkeer voor meerdere landen behandelen.